Факултет педагошких наука
Универзитета у Крагујевцу, Јагодина

Јована Ђорђевић

ПРАКТИКУМ
МЕТОДИКА ЛИКОВНОГ ВАСПИТАЊА

Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина

Јована Ђорђевић

ПРАКТИКУМ
МЕТОДИКА ЛИКОВНОГ ВАСПИТАЊА

Јагодина
2026

Издавач
Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу
Милана Мијалковића 14, 35000 Јагодина

За издавача
Проф. др Ненад Вуловић

Уредник
Проф. др Миа Арсенијевић

Рецензенти
Проф. др Милош Ђорђевић
Проф. др Кристинка Селаковић

Дизајн корица
Проф. Слободан Штетић

Технички уредник
Владан Димитријевић

Лектура и коректура
Мср Марија Ђорђевић

Тираж
50

Штампа
Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина

ISBN 978-86-7604-261-6

Наставно-научно веће Факултета педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, одобрило је објављивање овог практикума одлуком број 01-4503/1 од 20. 10. 2026. године.

© Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина

ПОДАЦИ О СТУДЕНТУ

Име и презиме	Број индекса

Поглавље	Евиденција вежби	Сугестије наставника за даље напредовање
I		
II		
III		
IV		
V		
VI		
VII		
VIII		
IX		
X		
XI		
XII		
XIII		

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР 7

I ЛИКОВНО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ ДЕЦЕ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА 9

II МЕТОДИКА ЛИКОВНОГ ВАСПИТАЊА 13

III ПОДРУЧЈА ЛИКОВНОГ ВАСПИТАЊА 15

IV КАРАКТЕРИСТИКЕ ДЕЧИЈЕГ ЛИКОВНОГ ИЗРАЗА И ЊЕГОВОГ РАЗВОЈА 17

V ЛИКОВНИ ТИПОВИ ДЕЦЕ 25

VI МЕТОДИЧКИ ПРИНЦИПИ У ЛИКОВНОМ ВАСПИТАЊУ 27

VII ЛИКОВНА ПОДРУЧЈА РАДА, МЕДИЈИ И МУЛТИМЕДИЈИ У ЛИКОВНОМ ВАСПИТАЊУ 29

VIII КОНЦИПИРАЊЕ ЛИКОВНЕ АКТИВНОСТИ У ЛИКОВНОМ ВАСПИТАЊУ 35

IX ПЕДАГОШКЕ МЕТОДЕ У ЛИКОВНОМ ВАСПИТАЊУ И ОБЛИЦИ РАДА 41

X МЕТОДИЧКА СРЕДСТВА У ЛИКОВНОМ ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ 47

XI ЛИКОВНА УМЕТНОСТ У ЛИКОВНОМ ВАСПИТАЊУ 53

XII ПЛАНИРАНЕ СИТУАЦИЈЕ УЧЕЊА У ОКВИРУ ЛИКОВНОГ ВАСПИТАЊА 59

XIII РЕФЛЕКСИЈА 69

ПРИЛОЗИ 72

ЛИТЕРАТУРА 73

БЕЛЕШКА О АУТОРУ 75

ПРЕДГОВОР

Практикум за предмет *Методика ликовног васпитања* представља наставно средство за студенте 3. године студијског програма *Васпитач у предшколским установама* на Факултету педагошких наука Универзитета у Крагујевцу. Конципиран је као вредно средство у оквиру практичне наставе предмета за савладавање кључних аспеката методике ликовног васпитања кроз задатке вежби, анализе, дискусије и рефлексије.

Практикум је састављен из поглавља која прате план теоријске наставе предмета Методика ликовног васпитања. Садржај практикума служи да студенти кроз практичне примере и задатке изграде разумевање о основним појмовима, задацима и садржају ликовног васпитања деце предшколског узраста, као и да увиде значај и улогу методичких принципа и поступака који се афирмишу наставом овог предмета.

Аутор

Аутор илустрација у приручнику Круна Ђорђевић

I ЛИКОВНО ВАСПИТАЊЕ И ОБРАЗОВАЊЕ ДЕЦЕ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА

- Пре него што се посветите изучавању дефиниција, развојног пута улоге и задатака ликовног васпитања кроз историју предшколског васпитања и образовања у Републици Србији и свету, размислите најпре шта за Вас значи ликовно васпитање. Како разумете ову васпитно-образовну област? Покушајте да се сетите својих искустава током предшколског или раног школског доба са садржајима и активностима из области ликовне уметности.

  Не постоји један тачан нити погрешан одговор на следећа питања, зато Вас позивам да потпуно искрено одговорите на њих како бисте са својим колегама могли да упоредите своја виђења и дођете до неких заједничких закључака и значења.

1. Опишите на шта прво помислите када кажемо *ликовно васпитање*.

2. Набројите или опишите које активности или садржаје према Вашем разумевању подразумева ликовно васпитање унутар програма предшколског васпитања и образовања.

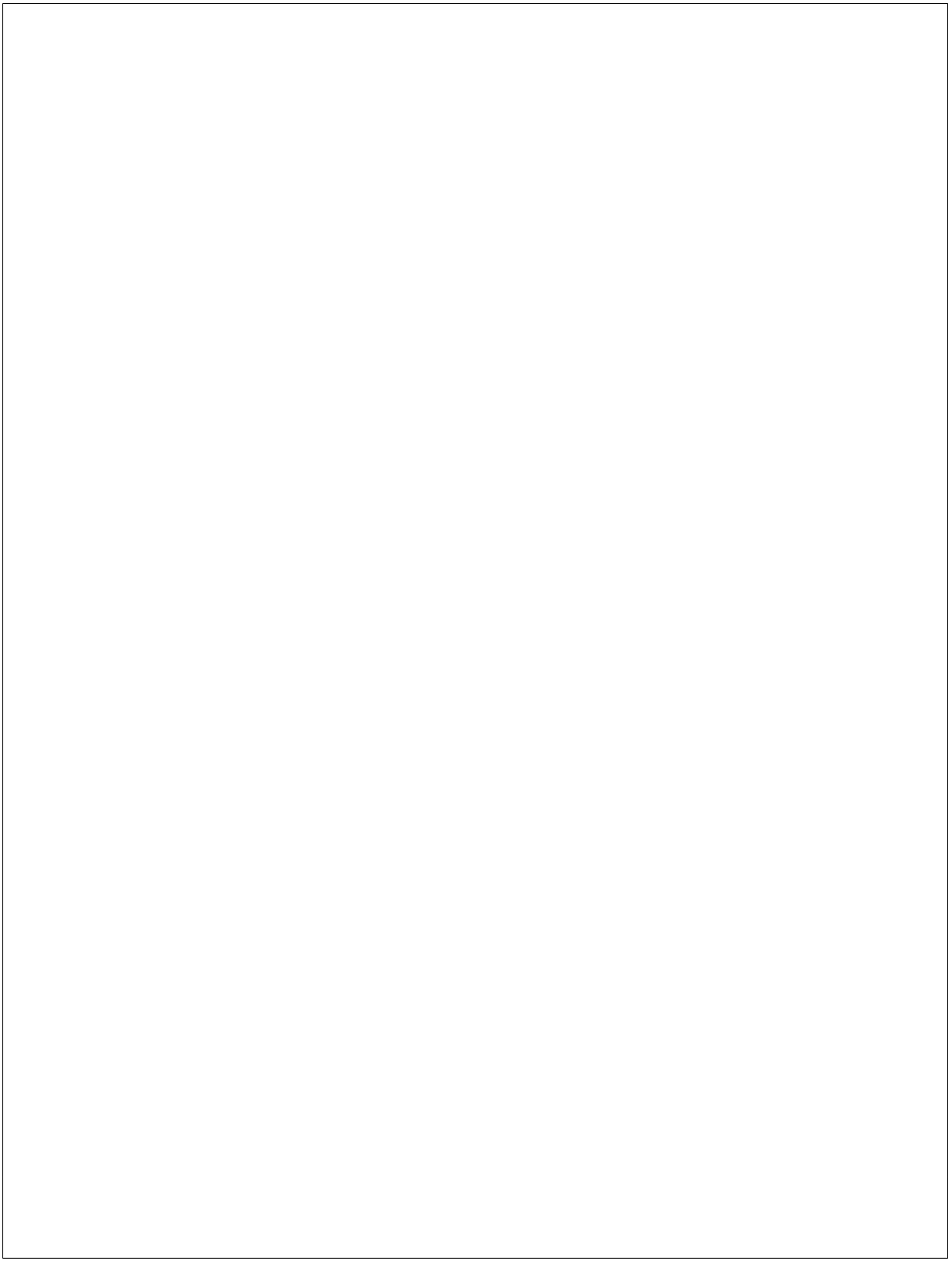
3. Које су биле Ваше омиљене ликовне активности у предшколском узрасту (у вртићу или код куће)? Опишите које сте материјале користили, које су биле теме на које сте цртали/сликали/правили, са ким сте најчешће учествовали у ликовним активностима.

4. Опишите како се сећате својих искустава у ликовним активностима током предшколског периода. Да ли сте радо учествовали у њима и због чега?

5. Можете ли претпоставити и кратко описати какву улогу имају ликовне активности у процесу васпитања и образовања деце?

- Нацртајте себе у улози васпитача/васпитачице. Дочарајте са што више детаља како замишљате себе и своје активности у једној вртићкој групи.

  Важна напомена: Није битно колико сте вешти у цртању, будите слободни да се што креативније изразите. Можете комбиновати ликовне технике приликом рада.

II МЕТОДИКА ЛИКОВНОГ ВАСПИТАЊА

1. Објасните како разумете разлику у циљевима и задацима *професионалног* и *општеобразовног* ликовног васпитања и образовања. Коме је намењен први, а коме други вид ове васпитно-образовне области?

2. Истражите и опишите један пример ликовне активности у оквиру техничко-имитативне фазе наставе цртања. Објасните зашто се такав приступ више не сматра исправним.

3. Опишите како ликовно васпитање доприноси подршци добробити детета предшколског узраста. Наведите један пример.

4. Залепите фотографију једне ситуације која демонстрира слику савременог приступа ликовном васпитању и образовању (може бити фотографија коју сте сами снимили на пракси или преузета са интернета).

III ПОДРУЧЈА ЛИКОВНОГ ВАСПИТАЊА

1. Наведите неколико елемената садржаја подручја ликовног васпитања *Теме и појмови ликовне уметности*.

2. Објасните шта подразумевамо под практичним садржајем ликовног васпитања и образовања.

3. Размислите, образложите и размените своје увиде са колегама на питање: Да ли постоје појмови или изрази из области ликовне уметности који се погрешно користе у васпитно-образовном контексту? Наведите неки пример и објасните зашто долази до тога.

СКУ УУУВИИК
КА О СУ
СОЧНЕОВЕ
ШАРГАР
РЕЛЕ
ЦАЕА

IV КАРАКТЕРИСТИКЕ ДЕЧИЈЕГ ЛИКОВНОГ ИЗРАЗА И ЊЕГОВОГ РАЗВОЈА

- Размислите, запишите и упоредите своје мишљење са колегама на следећа питања:

– Ко је све способан да се ликовно изражава – само талентовани појединци или сви људи?

– Како се развија ликовни језик – учењем и искуством или је реч о способности са којом се рађамо?

– Шта све подразумева коришћење ликовног језика? Да ли се оно односи само на ликовно стваралаштво или и на читање и разумевање туђих ликовних и визуелних порука?

– На које начине и у којим приликама се Ви служите ликовним језиком?

1. ПРАКТИЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ ЗАДАТАК

1. фаза

Сакупити и фотографисати 10–20 ликовних радова једног детета узраста 4–7 година које иде у вртић. Под радовима подразумевамо и листове папира на којима се налази само један облик/фигура, као и радове са сложенијим композицијама. По могућству сакупити радове детета из вртића и радове које изводи код куће.

2. фаза

Разврстати ликовне радове у две категорије и описати следеће карактеристике:

КАТЕГОРИЈЕ **КАРАКТЕРИСТИКЕ**	**Радови из вртића**	**Радови од куће**
Шта дете најчешће црта, који су мотиви заступљени?		
Коју ликовну технику најчешће користи (црта оловком, фломастером, користи темпере, пластелин…)?		

3. фаза

Сазнати од родитеља детета (а може и додатно из разговора са дететом) следеће информације и записати своја сазнања у табели:

Да ли дете воли да црта? Да ли радо приступа овој активности?	
Уколико дете не црта код куће, истражити зашто је тако. Да ли га више интересује спорт или нека друга активност, да ли нема приступ ликовном прибору...?	
Које су омиљене теме детета (шта највише воли да црта или шта најчешће црта)? Да ли копира мотиве из цртања или сликовница?	
У којим ситуацијама дете углавном црта (када му је досадно, када се игра, са другарима/ другарицама, у вртићу, када га неко од старијих позове)?	
Да ли дете тражи од родитеља и других одраслих да му цртају или да цртају са њим? Да ли старији прихватају овај позив детета на заједничку ликовну активност?	

4. фаза

На основу прикупљених информација напишите и образложите своје закључке на следећа питања.

1. Има ли разлика у ликовним радовима које дете изводи у вртићу и код куће? Објаснити у чему се те разлике највише огледају.

2. Да ли се препознаје већи утицај средине на радовима из вртића или на радовима код куће? На којим радовима је израженије присуство мотива из популарне културе (цртаћи, сликовнице, стрипови...)? Опишите те разлике и објасните своје своје разумевање зашто до њих долази.

3. Размислите о односу између ликовних активности у вртићу и интересовања деце. У којој мери теме и садржаји ликовних активности полазе од дечјих интересовања и колико простора пружају деци за искрено, лично и аутентично ликовно изражавање?

- Размислите и образложите у којој мери и колико често деца у вртићу цртају ликове доступне у садржајима популарне културе.

Упоредите ликове које најчешће цртају девојчице и дечаци и издвојите ликове који се најчешће препознају у дечијим цртежима.

Објасните како разумете дечију потребу за копирањем или преузимањем садржаја из различитих извора.

2. ПРАКТИЧНИ ЗАДАТАК

1. Од фотографија снимљених за потребе 1. практичног задатка одабрати и залепити две фотографије на којима се препознаје бар по једна од следећих појава на дечијим ликовним приказима: фигура пуноглавца; конвенционална фигура; транспарентни цртеж; полидактилија; конгломерат; расклапање облика; инверзна перспектива; преваљивање; полиперспектива.

	Фотографија 1	**Фотографија 2**
Цртеж		
Препозната појава/појаве		
Опис карактеристика појаве/појава на овом цртежу		

2. На основу описа фаза развоја дечијег ликовног израза Георга Кершенштајнера, размислити да ли цртежи детета одговарају очекиваним узрасним карактеристикама. Објаснити које су то карактеристике цртежа овог детета и на који начин одговарају, односно не одговарају очекиваној фази.

3. Размислити и образложити своје мишљење о могућим факторима који су довели до специфичних одлика на дететовом цртежу: Због чега дете представља мотиве на начин на који их представља? Да ли препознајете утицај средине (садржај из медија, књига, утицај родитеља, васпитача...) или је сваки мотив резултат природног дететовог развоја?

V ЛИКОВНИ ТИПОВИ ДЕЦЕ

3. ПРАКТИЧНИ ЗАДАТАК

Одабрати један ликовни рад детета који најбоље представља дететов приступ ликовним активностима (најчешћи избор мотива, ликовне технике и начина коришћења површине папира).

1. Ком ликовном типу највише одговарају карактеристике овог рада? Образложити свој одговор.

20.10.2020.

VI МЕТОДИЧКИ ПРИНЦИПИ У ЛИКОВНОМ ВАСПИТАЊУ

1. На примеру ликовне активности _____ објаснити како се у ликовном васпитању примењује *методички принцип одмерености узрасту*.

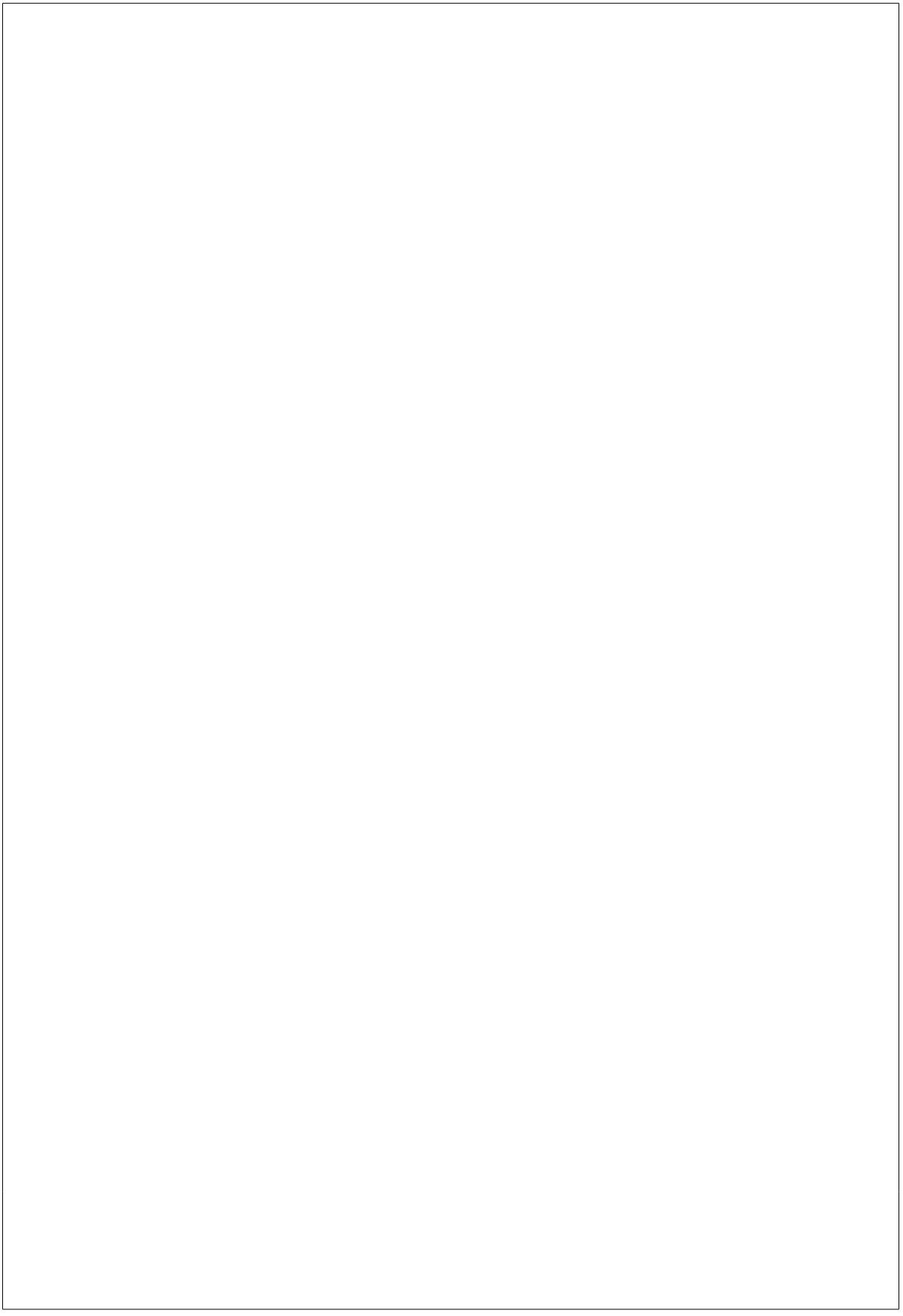
2. Објаснити како се у ликовном васпитању поштује *принцип квалитета и васпитне усмерености* приликом одабира примера ликовне уметности.

VII ЛИКОВНА ПОДРУЧЈА РАДА, МЕДИЈИ И МУЛТИМЕДИЈИ У ЛИКОВНОМ ВАСПИТАЊУ

- Нацртајте чашу из које пијете воду графитном оловком.

- Нацртајте исту чашу користећи стару четкицу за зубе и темперу.

1. У приручнику *Ликовне технике у ликовном васпитању* (Ђорђевић, Ђорђевић, 2023) одабрати један пример ликовне активности.

а) Описати ликовни задатак, навести ликовно подручје и ликовну технику коју подразумева.

б) Навести који су ликовни материјали и прибор потребни за извођење представљене ликовне активности.

в) Образложите како је у оквиру тог ликовног задатка уметничко подручје рада прилагођено раду са децом предшколског узраста.

2. Осмислите и опишите једну ликовну активност за децу млађе васпитне групе која је заснована на једном поступку графичког ликовног подручја.

а) Наведите на којој графичкој техници се заснива активност.

б) Како бисте ову технику прилагодили дечијем узрасту? Опишите које поступке би подразумевала ликовна активност.

в) Које ликовне материјале и прибор бисте користили у раду са децом и зашто?

3. Осмислите и опишите једну ликовну активност за децу предшколског узраста која примењује поступке вајарског ликовног подручја, али са искључивом употребом природног материјала.

а) Опишите ликовну активност – задатак и поступке које активност подразумева.

б) Објасните које би материјале и на који начин деца користила током ликовне активности.

ФЕБРУАР, 2020.

VIII КОНЦИПИРАЊЕ ЛИКОВНЕ АКТИВНОСТИ У ЛИКОВНОМ ВАСПИТАЊУ

1. Служећи се приручником *Ликовне технике у ликовном васпитању* (Ђорђевић, Ђорђевић, 2023), разложити једну ликовну активност на њене обавезне елементе.

Напомена: Можете искористити активност из приручника у потпуности како је тамо представљена, или само као инспирацију за свој пример.

ЛИКОВНА АКТИВНОСТ	
Ликовни задатак	
Ликовна тема	
Ликовни проблем	
Ликовно подручје	
Ликовна техника	
Прибор и материјали	

3. Из једне од књига ликовних активности (фолдер *Вежбе* на *Moodle* курсу предмета) одабрати једну ликовну активност / ликовни задатак и изложити следеће аспекте:

а) Како гласи ликовни задатак?

б) Која ликовна техника ког ликовног подручја се примењује у овој ликовној активности?

в) Како су ликовни поступци и материјали прилагођени деци предшколског узраста?

г) Која је ликовна тема задатка?

д) Који је ликовни проблем обухваћен овим ликовним задатком?

ђ) Да ли ликовни задатак омогућава самосталност детета у решавању ликовног проблема? Образложити свој одговор.

4. Уколико ликовни задатак ликовне активности гласи: _____
_____
_____,
објаснити ликовни проблем који се тиме подразумева.

5. Ако је ликовна тема _____,
а ликовни проблем _____, која је ликовна техника адекватан избор за ликовну активност деце? Образложити свој одговор.

6. Осмислите и опишите ликовну активност која ће:

а) Допринети дечијем учењу у оквиру васпитно-образовне области *Упознавање околине* на тему _____ .

б) Допринети дечијем учењу у оквиру васпитно-образовне области *Развој почетних математичких појмова* на тему _____ .

- Размислите, поразговарајте са својим колегама и образложите своје мишљење на тему кључних сличности и разлика у карактеристикама ликовних активности које се планирају и реализују у оквиру ликовног васпитања и других васпитно-образовних области.

23. 05. 2021.

IX ПЕДАГОШКЕ МЕТОДЕ У ЛИКОВНОМ ВАСПИТАЊУ И ОБЛИЦИ РАДА

1. Уколико је тема ликовне активности _____ , опишите како би се у уводном делу планиране ситуације учења могла применити метода описивања, а како демонстративна метода.

Метода описивања	Демонстративна метода

2. Опишите како бисте применили истраживачку методу приликом упознавања деце млађе васпитне групе са ликовном техником _____ .

3. Опишите како бисте применили једну од вербалних метода приликом представљања теме _____ деци предшколског узраста.

4. Осмислите и опишите методичке поступке васпитача унутар једне колаборативне ликовне активности васпитача и деце средње васпитне групе на тему „Чудесни оригами” током следећих активности.

а) Провокација деце на учешће у ликовној активности

б) Трајање ликовне активности

в) Анализа резултата ликовног рада

5. Опишите методу рада коју бисте користили за упознавање деце старије васпитне групе са датим темама. Образложите свој избор.

а) Принципи извођења боја

б) Принципи ликовне технике *моноштипија*

6. Уколико је ликовни задатак гласио: „_____”, а већина деце не зна како да почне са радом, објасните на који начин бисте приступили решавању овог проблема.

7. Опишите како бисте поступили када бисте приметили да током ликовне активности више од половине деце у групи користи пример који сте презентовали у уводном делу ПСУ као шаблон за свој рад, а циљ ликовног задатка је да свако дете смисли сопствено оригинално решење.

8. Наведите и образложите која питања бисте користили са циљем подстицања деце на ликовну анализу радова и рефлексију ликовне активности на тему _____ _____.

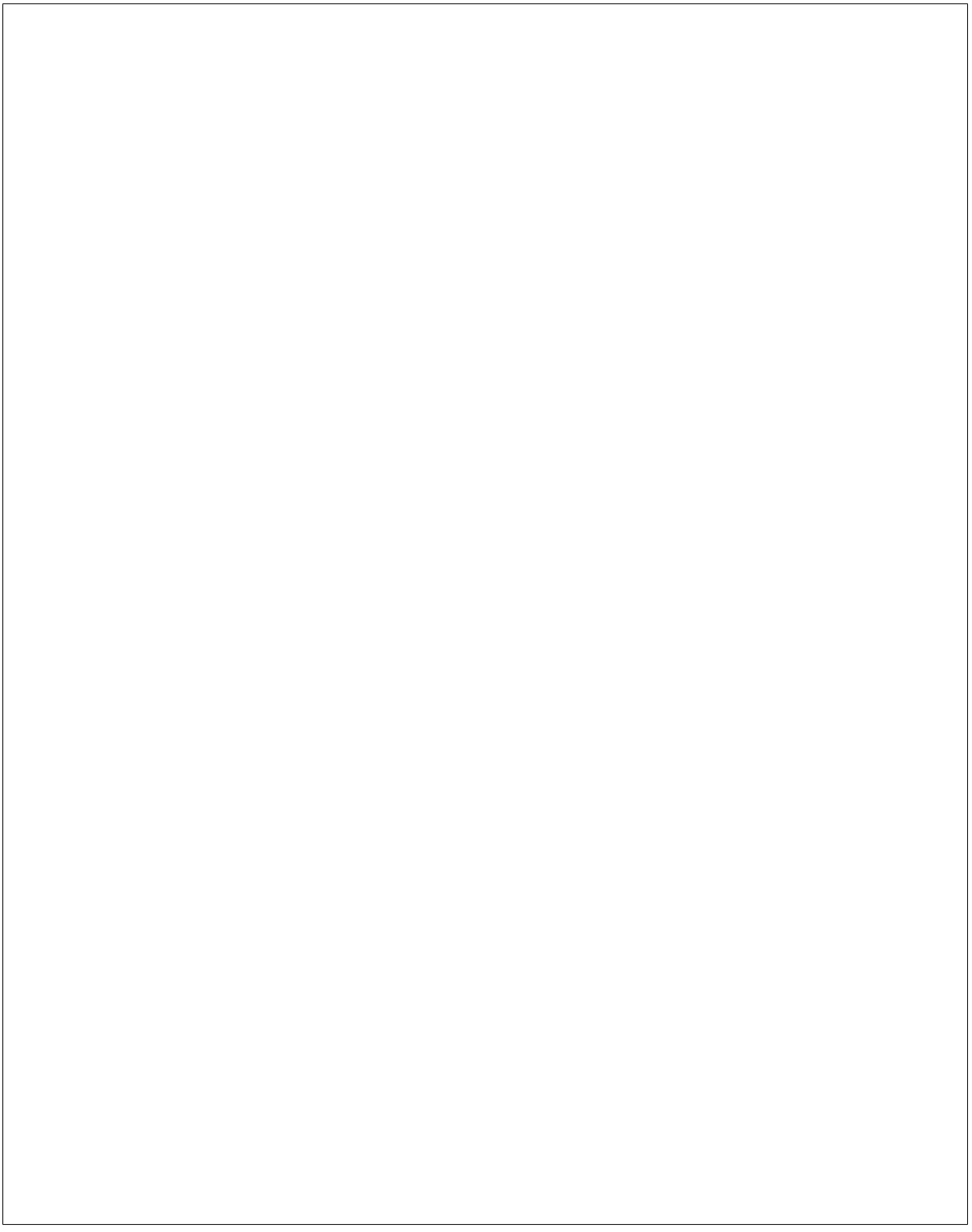
9. Опишите како бисте у простору вртићке собе изложили дечије ликовне радове уколико су то луткице направљене од гранчица и пластелина на тему „Ликови из бајке" и не могу самостално да стоје на равној подлози.

X МЕТОДИЧКА СРЕДСТВА У ЛИКОВНОМ ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ

1. Направите колаж са што разноврснијим визуелним материјалима као средство за обраду теме „Нијансе плаве боје”.

2. Осмислите визуелно средство којим бисте деци појаснили следеће упутство:

”_____
_____
_____
_____
_____”.

3. Опишите и/или скицирајте методичко средство које бисте применили приликом:

а) Позивања деце предшколског узраста на ликовно истраживање облика сенки.

б) Појашњавања деци старије васпитне групе различитих врста линија у цртежу.

4. Осмислите и опишите једну ликовну игру за децу средње васпитне групе која за циљ има креативну примену ликовне технике *колаж*.

Скица визуелних елемената игре
Опис правила игре

5. Осмислите и опишите једну вођену игру у оквиру планиране ситуације учења која се бави темом различитих *текстура* у природи.

6. Предложите и образложите списак што разноврснијих предмета и материјала (вештачких и природних) за креирање просторне инсталације на тему „Жута боја”.

XI ЛИКОВНА УМЕТНОСТ У ЛИКОВНОМ ВАСПИТАЊУ

1. Одаберите једно ликовно дело из историје уметности које би послужило као пример приликом обраде задате теме и образложите свој избор [1].

Тема планиране ситуације учења / ликовне активности	**Назив уметничког дела, година настанка, ликовна техника и име аутора**	**Образложење**
Употреба топлих боја у сликарству		
Портрет као тема у уметности		
Креирање дезена – геометријски облици у примењеној уметности		

[1]Пронађи на крају практикума листу сајтова за истраживање уметничких дела.

2. На основу уметничког дела _____ осмислити и описати:

а) Истраживачки ликовни задатак за децу предшколске васпитне групе са циљем изучавања ликовних елемената

б) Луткарску представу са фокусом на задатке васпитно-образовне области *Развој говора*

3. Осмислити и описати методички приступ анализи уметничког дела _____ _____ са децом предшколског узраста у зависности од фокуса посматрања.

Ликовна тема или мотив	
Ликовни елемент	
Ликовна техника	

4. Осмислити и образложити питања за подстицање деце предшколског узраста на смислену интеракцију са уметничким делом.

а) _____

б) _____

5. Креирајте скицу једног радног листа за упознавање деце предшколског узраста са ликовним делом _____ .

XII ПЛАНИРАНЕ СИТУАЦИЈЕ УЧЕЊА У ОКВИРУ ЛИКОВНОГ ВАСПИТАЊА

1. Осмислити ликовну активност на дату тему планиране ситуације учења.

а)

ЛИКОВНА АКТИВНОСТ	
Тема пројекта	Шта све човек ствара
Тема ПСУ	Праве отворене и затворене линије
Ликовни задатак	
Ликовна тема	
Ликовни проблем	
Ликовно подручје	
Ликовна техника	
Прибор и материјали	

б)

ЛИКОВНА АКТИВНОСТ	
Тема пројекта	Годишња доба
Тема ПСУ	Визуелне карактеристике јесени
Ликовни задатак	
Ликовна тема	
Ликовни проблем	
Ликовно подручје	
Ликовна техника	
Прибор и материјали	

2. На основу датих података, довршити концепцију ПСУ и попунити остатак формулара писане припреме за планирану ситуацију учења у оквиру предшколске васпитне групе.

ТЕМА И ЦИЉ ПРОЈЕКТА И ПЛАНИРАНЕ СИТУАЦИЈЕ УЧЕЊА	
Тема пројекта	Споменици културе у нашем граду
Дугорочни циљ пројекта	Подстицање код деце заинтересованости за споменике културе у њиховом граду; Пружање деци ситуација за упознавање са различитим поступцима вајарских техника и развијање нових вештина и знања у домену ликовног изражавања; Грађење код деце осећаја припадности својој заједници и поштовања према културним вредностима
Тема планиране ситуације учења	Вајарска ликовна техника – асамблаж
Подручје ликовног васпитања	Савладавање техника ликовног изражавања
Циљ и задаци ПСУ	Упознавање деце са карактеристикама ликовне технике асамблаж кроз практичан рад и демонстрацију примера; Обогаћивање дечијег искуства у раду са различитим материјалима њиховом комбинацијом у стваралачком раду; Подржавање дечијих креативних и стваралачких потенцијала; Развијање способности тимског рада и сарадње
Очекивани исходи планиране ситуације учења	Деца успешно примењују поступке асамблаж технике у свом ликовном раду; Деца креативно комбинују различите материјале у креирању ликовног мотива; Деца сарађују у решавању ликовног проблема и међусобно деле своја открића и сазнања.
Кључни појмови	Асамблаж, скулптура, обликовање, вајање

а)

ЛИКОВНА АКТИВНОСТ	
Ликовни задатак	
Ликовна тема	
Ликовни проблем	
Ликовно подручје	
Ликовна техника	
Прибор и материјали	

б)

МЕТОДИЧКИ ПОДАЦИ	
Педагошке методе / стратегије рада	
Облици рада	
Средства рада	
Поља интеграције ликовног васпитања са другим васпитним областима	
Литература	

в)

ТОК ПЛАНИРАНЕ СИТУАЦИЈЕ УЧЕЊА	
Уводни део – Провокација и мотивација деце на учешће у активностима ПСУ	
Главни део – Ликовна активност или друга стваралачка, истраживачка, откривалачка активност	
Завршни део – Излагање и анализа резултата ликовних и других активности ПСУ	

3. Осмислити планирану ситуацију учења усмерену на ликовно васпитање у складу са датим пројектом.

а)

ТЕМА И ЦИЉ ПРОЈЕКТА И ПЛАНИРАНЕ СИТУАЦИЈЕ УЧЕЊА	
Тема пројекта	Пут око света
Дугорочни циљ пројекта	Откривање различитих држава на свету; Сазнавање о различитим културама и обичајима; Уочавање сличности и повезаности појединих елемената различитих култура; Грађење осећаја припадности глобалној заједници; Развијање поштовања према различитим културним вредностима.
Тема планиране ситуације учења	
Подручје ликовног васпитања	
Циљ и задаци ПСУ	
Очекивани исходи планиране ситуације учења	
Кључни појмови	
Опис ликовне активности	

б)

ТЕМА И ЦИЉ ПРОЈЕКТА И ПЛАНИРАНЕ СИТУАЦИЈЕ УЧЕЊА	
Тема пројекта	У сусрет празницима
Дугорочни циљ пројекта	Истраживање обичаја везаних за различите празнике у нашој земљи; Откривање уметничких вредности у играма и визуелним елементима који прате поједине празнике; Неговање осећаја заједништва и међусобног уважавања.
Тема планиране ситуације учења	
Подручје ликовног васпитања	
Циљ и задаци ПСУ	
Очекивани исходи планиране ситуације учења	
Кључни појмови	
Опис ликовне активности	

4. Осмислите и представите концепт планиране ситуације учења из области ликовног васпитања у простору уметничког музеја[2].

ТЕМА И ЦИЉ ПРОЈЕКТА И ПЛАНИРАНЕ СИТУАЦИЈЕ УЧЕЊА	
Тема пројекта	Музеји као чувари прошлости
Назив музеја	
Тема планиране ситуације учења (назив изложбе или дела поставке који се обилази са децом)	
Циљ и задаци посете музеју	
Уводни део	

[2] Пронаћи на крају практикума списак музеја.

Главни део	
Завршни део	

XIII РЕФЛЕКСИЈА

- Након што сте прошли кроз све теме и садржај предмета Методика ликовног васпитања, имајући у виду своја нова знања, разумевања и искуство, размислите да ли су се Ваша уверења о овој васпитно-образовној области променила и на који начин.

Забележите своје одговоре на предложена питања искрено и размените значења која сте развили током протеклог семестра са својим колегама.

1. Опишите на шта прво помислите када кажемо *ликовно васпитање*.

2. Опишите активности и садржаје које би ликовно васпитање унутар укупног предшколског васпитања и образовања требало да подразумева.

3. На основу својих искустава током праксе у вртићима, али и на основу сећања која имате из свог предшколског доба, објасните како видите везу између теорије коју сте обрађивали у оквиру наставе овог предмета са праксом која се одвија у вртићима.

4. Размислите и образложите која су најприметнија неслагања између оног што сте сазнали током наставе Методике ликовног васпитања и приступа ликовном васпитању који се примењује у васпитно-образовној пракси. Поделите своје мишљење зашто је то тако.

5. Дочарајте ликовним изразом (ликовна техника по избору) како доживљавате утицај теоријске и практичне наставе из предмета Методика ликовног васпитања на свој развој као будућег васпитача. Пробајте да ликовно представите да ли су ови задаци и вежбе допринели или на неки начин променили Ваше идеје, виђења и разумевања значаја ликовног васпитања и улоге васпитача у њему.

ПРИЛОЗИ

ЛИСТА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА ЗА ПРЕТРАГУ РЕПРОДУКЦИЈА УМЕТНИЧКИХ ДЕЛА

Google Arts & Culture: https://artsandculture.google.com/

Галерија музеја Лувр: https://www.louvre.fr/en/visit

Галерија Мет музеја: https://www.metmuseum.org/

Галерија Валас колекције: https://www.wallacecollection.org/

Галерија Музеја Ван Гога: https://www.vangoghmuseum.nl/en

Галерија Народног музеја Србије: http://www.narodnimuzej.rs/posetite-nas/

Галерија слика „Сава Шумановић”: https://www.savasumanovic.rs/

Галерија Милене Павловић Барили: https://galerijampb.rs/

Уметничка галерија „Надежда Петровић”: https://nadezdapetrovic.rs/

Дигитална галерија Матице Српске: https://www.galerijamaticesrpske.rs/digitalna-gms/index.html?category_id=null&article_id=null&lang=srb

Галерија Британског музеја: https://www.britishmuseum.org/

Галерија Ермитаж музеја: https://www.hermitagemuseum.org/wps/portal/hermitage?lng=en

Галерија музеја Орсе: https://m.musee-orsay.fr/en/home.html

Галерија музеја Пергамон: https://www.smb.museum/en/museums-institutions/pergamonmuseum/collections-research/collection-highlights/

Галерија грчког Националног археолошког музеја: https://www.namuseum.gr/en/

ЛИСТА МУЗЕЈА ЗА ПРИПРЕМУ ПСУ „МУЗЕЈИ КАО ЧУВАРИ ПРОШЛОСТИ”

Народни музеј Србије: https://www.narodnimuzej.rs/muzejski- programi/programi-za-skole-i-nastavnike/

Музеј наивне и маргиналне уметности: https://mnmu.rs/

Народни музеј Ниш: https://edukacija.narodnimuzejnis.rs/

Галерија Матице Српске: https://www.galerijamaticesrpske.rs/program-za-decu/predskolske -i-skolske-grupe/

Народни музеј Шумадије у Крагујевцу: https://muzej.org.rs/

Завичајни музеј Јагодина: https://jagodina.museum/

МузејВојводине:https://www.muzejvojvodine.org.rs/lat/edukativni-programi-za-decu-i-porodicu/

ЛИТЕРАТУРА

Арсенијевић, М. (2024). *Кратак преглед историје уметности*. Јагодина: Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу.

Đorđević, J., Đorđević, M., Selaković, K. (2025). Koncept predškolske likovne pedagogije kao prostora umetničke koprodukcije dece i odraslih. *Zbornik radova Akademije umetnosti*, 13, 230–244.

Ђорђевић, Ј. (2024). Развој схватања улоге и вредности ликовног образовања у општем образовању. *Узданица – часопис за језик, књижевност, уметност и педагошке науке*, XXI/2, 285–295.

Ђорђевић, Ј., Ђорђевић, М. (2023). *Ликовне технике у ликовном васпитању.* Јагодина: Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу.

Karlavaris, B. (2007). *Fenomen dečjeg crteža*. Novi Sad: Vojvođanska akademija nauka i umetnosti.

Pavlović Breneselović, D. (2015). *Gde stanuje kvalitet*, Knjiga 2, *Istraživanje sa decom prakse dečjeg vrtića*. Institut za pedagogiju i andragogiju, Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu.

Правилник о основама програма предшколског васпитања и образовања (2018). *Службени гласник РС*, бр. 88/17 и 27/18 – др. закон.

Селаковић, К. (2025). *Пут од слике: уметничко дело и дете – развијање апрецијативних способности у настави ликовне културе*. Ужице: Педагошки факултет.

Хаџи Јованчић, Н. (2014). Методика ликовног васпитања. У П. Пијановић (ур.), *Лексикон образовних термина* (стр. 406). Учитељски факултет.

Хаџи Јованчић, Н. (2012). *Уметности у општем образовању*. *Функције и приступи настави*. Београд: Клетт.

БЕЛЕШКА О АУТОРУ

Јована Ђорђевић (1986) дипломирала је зидно сликарство на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу. Мастер дипломе стекла је на програму Менаџмент у култури Универзитета уметности у Београду и на програму Професор предметне наставе (модул Методика наставе ликовне културе) на Факултету педагошких наука Универзитета у Крагујевцу у Јагодини. Докторанд је на Факултету за образовање учитеља и васпитача Универзитета у Београду, ДАС Методика наставе.

Од 2017. године запослена је као асистент на предметима из области Ликовна уметност са методиком наставе на Факултету педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина. Активно се бави научно-истраживачким радом – објавила је више десетина стручних и научних радова, коаутор је приручника *Ликовне технике у ликовном васпитању* (Ђорђевић, Ђорђевић, 2023), учествовала је на бројним домаћим и међународним научним скуповима. Поред тога, аутор је и реализатор различитих педагошких пројеката и радионица.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

371.3::73/76-028.31(075.8)(076.1)(0.034.2)

ЂОРЂЕВИЋ, Јована, 1986-
Методика ликовног васпитања [Електронски извор] : практикум / Јована Ђорђевић. - Јагодина : Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, 2026 (Јагодина : Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу). - 1 електронски оптички диск (CD-ROM) ; 12 cm

Системски захтеви: Нису наведени. - Насл. са насловног екрана. - Ауторкина слика. - Тираж 50. - Белешка о аутору. - Библиографија.

ISBN 978-86-7604-261-6

а) Ликовно васпитање - Почетна настава - Методика - Вежбе

COBISS.SR-ID 204511753

Практикум за предмет Методика ликовног васпитања ауторке Јоване Ђорђевић представља квалитетан и савремено конципиран наставни материјал намењен студентима – будућим васпитачима у предшколским установама. Његова вредност огледа се првенствено у томе што систематично обухвата кључне садржаје методике ликовног васпитања, у складу са планом наставе предмета, али их представља на начин који студента поставља у активну, истраживачку и рефлексивну позицију.

У складу са тим, садржај *Практикума* обухвата теме од карактеристика дечјег ликовног израза и методичких принципа, преко ликовних подручја, медија, метода и облика рада, до конципирања ликовних активности, планираних ситуација учења и рефлексије.

Сама концепција *Практикума* кореспондира са савременим приступима образовању, који подржавају отвореност према различитим перспективама, истраживање могућности и креативно трагање за решењима, уместо ослањања на унапред задате методичке рецепте. Овај практикум, стога, није само средство за усвајање и утврђивање знања, већ за подстицање самосталног промишљања и повезивања теорије са практичним педагошким ситуацијама. Задаци су осмишљени тако да студентима омогуће активно учествовање у процесу изградње знања, анализирање различитих методичких ситуација, извођење сопствених закључака и развијање критичког односа према могућим решењима. Увођење рефлексије као посебне тематске целине додатно наглашава савремени приступ у којем се професионално учење заснива и на промишљању сопствених избора и поступака.

Проф. др Милош Ђорђевић

Практикум ауторке Јоване Ђорђевић представља методички добро осмишљено наставно средство намењено студентима који се припремају за рад са децом предшколског узраста. Рукопис одликује јасна и систематична структура, уз добро осмишљено повезивање теоријских садржаја из области Методике ликовног васпитања са практичним задацима и њиховом применом у васпитно-образовном раду. Питања, задаци, табеле и простори предвиђени за самосталан рад подстичу студенте на активно учешће, промишљање и примену стечених знања, док разноврсност обухваћених тема омогућава целовито сагледавање специфичности ликовног васпитања и образовања деце предшколског узраста.

Значај овог практикума огледа се у томе што усмерава студенте на самостално промишљање, осмишљавање и планирање ликовних активности, као и на избор адекватних метода и приступа у упознавању деце са ликовном уметношћу и развијање способности рефлексије о сопственом раду. На тај начин *Практикум* превазилази оквир наставног материјала намењеног искључиво часовима вежби и може представљати користан ослонац студентима и у њиховом будућем професионалном раду. Додатну практичну вредност имају прилози са интернет изворима за проналажење репродукција уметничких дела и списком музеја, који студенте усмеравају ка самосталном истраживању и коришћењу различитих извора у припреми васпитно-образовног рада.

Проф. др Кристинка Селаковић

ISBN978-86-7604-261-6

